

Forskrift om vern av Øvre Forra naturreservat, Levanger, Verdal, Stjørdal og Meråker kommuner, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon 6. desember 2024 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, § 62 og § 77. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som

- a. representerer bestemte typer natur i et kalkrikt fjellområde og et stort, variert og særpreget myrlandskap med kulturbasert slåttemark og slåttemyr, samt terrengdekkende myr, kalkkilder og gammel skog under naturlig dynamikk
- b. inneholder en rekke truede, sårbare og sjeldne arter knyttet til disse naturtypene.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt og økologisk god tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Meråker kommune: 45/1, 5, 6, 268, 49/22, 50/1, 7, 8, 9. Stjørdal kommune: 348/1, 349/1. Levanger kommune: 99/1, 316/1, 371/1, 372/1. Verdal kommune: 236/1, 2, 287/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 102,5 km². Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet desember 2024. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Meråker kommune, Stjørdal kommune, Levanger kommune og Verdal kommune, hos Statsforvalteren i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, oppsetting av skilt, merking av stier og løyper o.l., opplag av båt, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, bygging av bruer og klopper, drenering eller annen form for tørlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e. Bålbrenning er forbudt. Forbudet gjelder ikke bålbrenning med tørrkvist tatt fra bakken, eller med utlagt eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sankning av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk

- d. skånsom beiting
- e. fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt
- f. oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt
- g. vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet
- h. fjerning av greiner og nedfall over eksisterende stier
- i. fjerning av buskoppslag og nedfall over eksisterende skiløype
- j. utsetting av saltsteiner
- k. skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duedtie (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rilkuler på andre trær enn bjørk
- l. reindriftens nødvendige uttak av småvirke til brensel for bruk på stedet og for vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr. Bjørk skal ikke tas fra slåttemyrkant
- m. rydding av eksisterende flyttleier og kjøretraseer i reindriften. Trevirke som må ryddes skal forbli i verneområdet
- n. vedlikehold av gjerder.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b. Sykling er forbudt utenfor sykkeltrasé vist i vernekart.
- c. Ridning og annen bruk av hest er forbudt utenfor eksisterende stier og kløvveier.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin, bjørn og ulv med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget
- c. nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindrifansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon for avtale med oppdragsgiver
- d. landing og start med Forsvarets luftfartøy
- e. oppkjøring av eksisterende skiløypetraseer med beltekjøretøy som er skånsomt mot markoverflaten
- f. bruk av motorbåt på Feren. Høyeste tillatte hastighet for motorbåt er 5 knop.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd
- b. nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd bokstav b
- c. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner

- d. avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- e. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- f. oppføring av gjerder og samleanlegg for beite
- g. nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift
- h. start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift
- i. oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift
- j. gjenoppføring av bygning og andre anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- k. ny merking av eksisterende stier, kløvveger og skiløyper o.l.
- l. nødvendig motorferdsel for transport av ved, utstyr og materiell til hytter og setrer i verneområdet
- m. uttak av ved til hytter og setrer i verneområdet til eget bruk
- n. ombygging og mindre utvidelser som er nødvendig for utøvelse av seterdrift
- o. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav g, j og n og § 7 bokstav c, e, f, i, j, k, og n.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8 *Generell dispensasjonsbestemmelse*

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot Vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 *Skjøtsel*

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 *Forvaltningsplan*

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 *Forvaltningsmyndighet*

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 21. desember 1990 nr. 1088 om fredning av Øvre Forra naturreservat, Levanger, Verdal, Stjørdal og Meråker kommuner, Nord-Trøndelag.